

vor Kirke. Nej, jeg har større Agtelse for Grundtvigs Minde og mener, at Grundtvigs aandelige Indsats var en ganske anden end disse Krav, der har denne, om jeg saa maa sige, latterlige Frihedskarakter.

Det lyder mærkeligt, at de Mennesker, som vil repræsentere den Opfattelse, at Kirken stadig skal være under Statsherredømmet, at Kirken skal være i Hænderne paa de politiske Myndigheder — og det er jo Hr. Povlsens Opfattelse —, skal løbe rundt med det Skilt, at de er Kirkens Frihedsmænd, medens vi andre, der, saaledes som den nuværende Kirkeminister udtalte i Gaar, arbejder paa at frigøre Menigheden til selv at tage Opgaverne og Ansvarét paa sig i de Ting, som vedrører Kirkens Forhold og Arbejde, skal kaldes reaktionære. Forstaa det, hvem der kan! Jeg synes, det er latterligt.

Hr. Povlsen udtalte sig specielt om dette, som han mente var ganske galt, at man afkrævede ordinerede Mænd et Præsteløfte. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa den Mærkelighed, som ogsaa den nuværende Kirkeminister kom nærmere ind paa — og som jeg ikke havde Kendskab til tidligere —, at man under Hr. Povlsens Regimente har begaaet, hvad jeg vil kalde det, Brud paa Kirkeordenen, at man har antaget i vor Kirkes Tjeneste en Mand, som ikke har aflagt Præsteløfte. Ganske vist, efter de Erfaringer, vi har gjort om den radikale Regering, forbavser det os aldeles ikke. Jeg har efterhaanden set saa meget af Hr. Povlsens Regimente som Minister og den Maade, hvorpaa han respekterer sit eget givne Ord, at det ikke forbavser mig, at han i sin Ministertid ogsaa uden videre har sat den kirkelige Ordningens Princip til Side og ladet konstituere en Mand paa den omtalte Maade, saaledes at han kan sige, at vi allerede har to Slags Præster i vor Kirke. Det forekommer mig unøgtelig, at det er en Ting, han burde staa til Regnskab for, og jeg antager ogsaa, det vil vække tilbørlig Opmærksomhed rundt omkring, at der bag Kirkens Ryg er handlet paa en saadan Maade i noget, som der i store kirkelige Kredse tillægges afgørende Betydning for vort Kirkesamfund.

Hr. Povlsen brugte det Udtryk, at det var usømmeligt at forlange af Præster, der har en lang Præstegering bag sig, at de skal aflægge Præsteløftet; og navnlig mente han, at det var noget, man ikke kunde gøre overfor Frimenighedspræsterne i Sønderjylland. Dertil vil

jeg sige, at jeg forstaaer ikke paa nogen Maade, at det er usømmeligt, at man kræver af Folk, der gaar ind i en Kirkes Tjeneste, at de skal vedkende sig denne Kirkes Ordning. Men navnlig finder jeg, at dette Krav er ikke alene sømmeligt, men ganske rimeligt, naar det drejer sig om Frimenighedspræster, det vil sige Præster, om hvem man paa Forhaand kan mene, at de principielt er Tilhængere af den Opfattelse, at man overhovedet ikke bør aflægge noget Løfte, overhovedet ikke bør bindes til nogen kirkelig Ordning, fordi de ønsker at staa i en independentisk Menighed, der er afgjort selvstændig. Derfor vil jeg sige, at det forekommer mig ikke alene rimeligt, men som det eneste rimelige og det logisk rigtige, at man netop overfor Folk, der kommer fra en Frimenighed, og som vil træde over i en Folkekirke — og navnlig en Folkekirke, der som vor har en bestemt konfessionel Karakter og er bundet til Staten —, spørger, om de nu ogsaa ønsker at træde i denne Kirkes Tjeneste med dens Ordning. Det er dog det rimelige, og jeg gad se, hvordan den Mands hele Sind maatte være indrettet, der ikke fandt, at dette var rimeligt.

Hr. Povlsen erklærede om dette kirkelige Fællesudvalg, han udtalte sig om, at det havde haft Held til at samle alt, hvad der fandtes af kirkelig Reaktion i Danmark. Med andre Ord: alle de store arbejdende Foreninger, vi har, de, som for Øjeblikket bærer det kirkelige Arbejde her i Landet, Kirkelig Forening for indre Mission i Danmark, Dansk Missionsselskab, Fællesbestyrelsen for K. F. U. M. og for K. F. U. K., Kirkeligt Landsforbund, Menighedsforbundet af 1898, Dansk Kirkefond, Kirkelig Forening for indre Mission i København, Religionslærerforeningen, Kristelig Forening for Skole og Hjem — alt det skal betegnes som kirkelig Reaktion. Ganske vist, man kan sætte alle mulige Skilte paa forskelligt Arbejde; men det forekommer mig, at hvis man vil kalde noget af det, som i højeste Grad er det opretholdende Salt i den danske Kirke, hvis man vil kalde det for kirkelig Reaktion, saa er man sandelig langt borte fra Forstaaelsen af det kirkelige Liv.

I hvert Fald vil jeg stemple det som ganske usømmeligt — og her vil jeg bruge dette Udtryk „usømmeligt“ —, at den tidligere Kirkeminister overfor et af de Selskaber, der her er Tale om, søgte at ramme det paa Pengepungen. Jeg ved ikke af, at der ellers er nogen her i denne For-